

I Guds händer - Vägsträcka 30 De fyra djuren Dan 7:1-8

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-04-26
Senast uppdaterad 2008-05-07

Under Belshassars första år som kung i Babel hade Daniel en dröm, och han såg syner där han låg på sin bädd. Drömmen skrev han senare ned. Här börjar hans skildring.

I en syn om natten såg jag, Daniel, hur himlens fyra vindar rörde upp det väldiga havet. Och fyra stora djur steg upp ur havet, alla olika.

Det första var som ett lejon men hade örnvingar. Medan jag betraktade det slets vingarna av, och djuret restes upp från marken, ställdes på två ben som en människa och fick en människas förstånd.

Det andra djuret var annorlunda. Det var som en björn och reste sig till hälften; det hade tre revben i gapet, mellan tänderna, och man manade på det: "Upp nu, och ät mycket kött!"

Sedan såg jag ännu ett djur. Det var som en leopard, och det hade fyra fågelvingar på ryggen; det hade fyra huvuden och gavs makt att härska.

I synerna om natten såg jag därefter ett färde djur. Det var fruktansvärt, skräckinjagande och omåttligt starkt. Det hade stora tänder av järn. Det slukade och krossade, och allt som blev kvar trampade det under fötterna. Det liknade inte de andra djuren, och det hade tio horn. Medan jag betraktade hornen, sköt det mellan dem upp ett litet horn som fick tre av de ursprungliga hornen att lossna. Det hade ögon som en människa och en mun som talade stora ord.

Vi går nu över till den andra delen av Daniels bok. Där hittar vi en helt annan stil. Berättelserna ändras från tredje person till första person. I de första sex kapitlen berättas om Daniel som "han". I de följande talas om Daniel som "jag". I den första delen berättas om det som har skett. I andra delen talas om det som skall ske. I första delen berättas om ynglingar som förs till Babel, om brinnande ugn och lejongrop och om drömmar som Daniel får uttyda, om orgier och fester. I andra delen berättas av drömmar och syner som Daniel får själv och som han inte kan tyda.

Gud kan använda drömmar och syner för att komma till tals med oss. När den helige Ande blir utgjuten, då skall era unga män se syner och era gamla män ha drömmar (Apg 2:17, jfr Joel 2:28). Drömmar är något vi får då vi sover. Syner får vi då vi är vakna. Daniel fick både drömmar och syner. Gud ville honom tydligen något mycket viktigt.

I första versen av kapitel 7 sägs att detta sker under Belshassars första år som kung i Babel. Det Daniel såg var att det imperium som stått fast i 70 år nu började vackla. Han förstod att med en sådan härskare som Belshassar, denne ytliga, veke, självupptagne playboyprins, skulle Babels rike vackla och gå under. Daniel hade levt i detta rike alltifrån sina första tonår till dess han nu var över 80. Daniel anade att slutet nu var kommet för detta rike.

Daniel såg i drömmen hur himlens fyra vindar rörde upp det väldiga havet (v 2). Vinden är mestadels ett uttryck för Guds suveräna makt – Anden (jfr 1 Mos 1:2, Hes 37:9, Joh 3:8). Havet är ibland en bild av onskans makter eller ibland en bild av gudsfientliga folk som gör uppror mot Gud. Hör, det brusar av många folk, det brusar, som havet brusar. Det dånar som väldiga vatten dånar, skriver Jesaja när han beskriver fiendefolken (Jes 17:12). Men Gud har satt stranden som en gräns för de onda vattenmassorna, skriver Jeremia (Jer 5:22). Gud är den suveräne Herren.

Den första delen av drömmen handlar om fyra djur, fyra väldiga monster. Lagg märke till att de steg upp ur havet (v 3). De kommer nedifrån, från onskans värld; de är fruktansvärda och de attackerar andra. Dessa fyra djur syftar på fyra kungar (se 7:17), d.v.s. de fyra världsriken som skulle avlösa varandra.

Jämför kapitel 2 som talar om kolossen på lerfötter. Där beskrivs fyra riken som bräckliga delar i en ostadig jättestat. I detta kapitel beskrivs fyra stater som fyra otäckta och grymma djur, som stiger upp ur det smutsiga och stormiga havet. Är detta en bild av hur politiken tas över av mörkrets furstar? Om kapitel två skildrar hur dessa fyra riken blir allt bräckligare och svagare så skildrar kapitel sju hur dessa fyra djur blir allt grymmare och mer demoniska. Varje djur överträffar det andra i grymhet och våld.

Det första djuret liknar ett lejon. Lejonet hade örnvingar. Medan Daniel stod och såg på lejonet såg han hur vingarna slets av och lejonet restes upp och fick stå på två ben som en människa och fick en människas förstånd.

Det är inget tvivel om att bilden syftar på Babylon. Nebukadnessar liknas vid ett lejon med stor makt (Jer 50:17). Han liknas också vid en örn ty han har högtflygande planer (Hes 17:3). Men vingarna rivs av och den store Nebukadnessar får ödmjuka sig inför Gud (Dan 4:34f). Först när en människa ödmjukar sig inför Gud blir hon mänsklig. Lejonet Nebukadnessar restes upp på marken, ställdes på två ben som en människa och fick en människas förstånd (v 4.)

Det andra djuret är en björn. Det har tre revben i gapet. Det reser sig på sidan i något slags angreppsposition. Och det får uppmaningen Upp nu och ät mycket kött (v 5). Det onda har stor aptit. Man förmodar att detta djur syftar på det mediska riket.

Det tredje djuret är en leopard (panter i GT17). Det hade fyra fågelvingar på ryggen och fyra huvuden. Och det gavs makt att härska (v 6). Också denne härskare hade tydligen högtflygande ambitioner. De fyra huvudena kanske pekar på hur denne härskare utbreder sin makt åt alla håll. Man förmodar att detta djur syftar på perserna.

I Hos 13:7-8 liknas Gud vid dessa tre djur. Då blev jag mot dem som ett lejon, lik en panter lurar jag nu vid vägen. Jag kommer över dem som en björninna. Gud utför sin dom över sitt folk genom världsmaktens härjningar (jfr Jes 10:5ff).

Sedan kommer vi till det fjärde djuret. Det är ett verkligt vi-dunder, fruktansvärt, skräckinjagande och omåttligt starkt (v 7). Det krossar allt som kommer i dess väg. Man fylls av skräck bara man ser hur det öppnar sitt gap. Det har tänder av järn. Man kan inte namnge det, eftersom det inte finns något annat liknande djur. Men där finns vissa likheter med en människa. Det har ögon som en människa och en mun som talar stora ord. Daniel lägger särskilt märke till de tio hornen och att ett litet horn skjuter upp och knuffar undan tre av de tio andra hornen.

Vilken världsmakt åsyftas här? Forskarna presenterar olika lösningar. En del ser det fjärde vilddjuret som det romerska riket. Babylon är i Nya Testamentet ofta ett täcknamn för Rom (se Upp 14:8 med fotnot, se också 17:9, 18, 1 Pet 5:13).

Många andra forskare säger att det fjärde riket är Grekland. Mycket stämmer in på Alexander den store och hans efterföljare. Det lilla hornet pekar fram mot Antiokus IV Epifanes (175-164 f Kr). Om honom berättas det i 1 Mack 1:23ff och i 2 Mack 5:11ff. Han driver undan andra kungar. Han går hårt fram. Att han har ögon som en människa kanske pekar på det faktum att trots sin stora makt har han begränsad insikt. Han talar stora ord som är riktade mot den Högste.

Dessa fyra djur kommer nedifrån, från onskans marker. När Johannes i sina uppenbarelser skildrar odjuret i Upp 12 och 13 känner vi igen dem. Det stora odjuret bär drag av alla dessa djur som skildras i Dan 7. Här finns leoparden, björnen och lejonet. Här finns de tio hornen och flera andra likheter. Det är som om Dan 7 har förberett oss på den siste världshärskaren. Under his-toriens gång har man känt igen olika härskare; Nero, Napoleon, Hitler, Stalin, Idi Amin, Saddam Hussein ... Många härskare och stater har haft onskans odjursdrag. Dagens stormakter och dagens lillmakter luras in i en förvrängning av sanningen. Vi har fått många föraningar av den siste store härskaren – Antikrist.

Precis som vi kan få många föraningar av detta hemiska, kan vi också få "försmakar" av dess motsats. Någon kommer ned från himmelen med himmelens godhet. Och dit kommer vi nu i Dan 7. Men först skall vi stanna till för att rasta och begrunda.

Rasta och BE-grunda!

En stat kan vara ett förnämligt instrument i Guds händer för att utveckla ett land och hålla tillbaka onskan (se Rom 13:1ff).

En stat kan vara satanisk. En ond makt lurpassar bakom ku-lisserna (se Upp 13).

Kan man idag få både föraningar av Antikrist och "försmakar" av Kristus?

Går du på vad som helst?

Var är idag saltmänniskorna som hindrar förruttnelsen att sprida sig? Var är ljusmänniskorna, som i bönen stänger ute onskans mörka krafter? (Matt 5:13-14)

Be

Herre, hjälp oss genom din helige Ande att bli klarsynta och sunda när vi bedömer tidens tecken och att i allt först söka ditt rike och din rättfärdighet. När vi ställs i valet mellan Makterna hjälp oss då genom din Ande att lyda dig mer än människor.

